

ANEXO I

ARLOAREN EDO IRAKASGAIAREN URTEKO PROGRAMAZIO DIDAKTIKOAREN EGOKITZAPENA

Urteko/ikasturteko programazio didaktikoaren egokitzapena *Adaptación de la Programación didáctica anual/de curso*

ikastetxea: <i>centro:</i>	ABADIÑO BHI	kodea: <i>código:</i>	015071
etapa: <i>etapa:</i>	DBH	zikloa/maila: <i>ciclo/nivel:</i>	1. maila
irakasgaia: <i>materia:</i>	Balio Etikoak		
DIZIPLINA BARRUKO OINARRIZKO KONPETENTZIA	Gizarterako eta herritartasunerako konpetentzia		
DIZIPLINA BARRUKO OINARRIZKO KONPETENTZIA ELKARTUAK <i>competencias disciplinares básicas asociadas</i>	Hizkuntza eta literatura-komunikaziorako konpetentzia		
irakasleak: <i>profesorado:</i>	Javier Meruelo	ikasturtea: <i>curso:</i>	2019-2020

Zeharkako konpetentziak / *Competencias transversales:*

1. Hitzez, hitzik gabe eta modu digitalean komunikatzeko konpetentzia.
2. Ikasten eta pentsatzen ikasteko konpetentzia.
3. Elkarbizitzara konpetentzia.
4. Ekimenerako eta ekiteko espiriturako konpetentzia.
5. Izaten ikasteko konpetentzia.

helburuak <i>objetivos</i>	ebaluazio-irizpideak <i>criterios de evaluación</i>
<p>1. Giza izaera onartzea dimentsio indibidualen zein sozialean, eta norberaren eta gainerako pertsonen nortasuna onartzea, dimentsio morala barne, norbanakoen arteko desberdintasunak eta pribatutasuna errespetatzeko, eta bere buruaren eta ikaskideen ikuspegi zuzena edukitzeko.</p> <p>2. Komunikazio- eta gizarte-trebetasunak erabiltzea, eta sentimenduak eta emozioak egoki adieraztea, berdinen arteko jardueretan, eta elkarrizketa eta bitartekotza erabiltzea gatazkei heltzeko.</p> <p>3. Giza Eskubideen aldarrikapen Unibertsalak aitortutako eskubideak zein diren jakitea, bere egitea eta aintzat hartzea; unibertsalak, zatiezinak eta elkarri lotuak direla ikusi eta onartzea, eta irizpide moduan hartzea gizarte- gertaerei eta egoerei zein norbanakoen eta taldeen jarrerei buruzko iritziak emateko.</p> <p>4. Pertsona gutzien eskubide- eta aukera-</p>	<p>1. Pertsonaren kontzeptua eraikitzea eta norbanakoaren aniztasuna eta pribatutasuna ezaugarri bat dela eta positiboa dela ulertzea.</p> <p>- Pertsona kontzeptua azaltzen du, haren esanahi etimologikoa eta Filosofiak ekarritako definizio batzuk aztertuz.</p> <p>-Gizakiaren ezaugarri biologiko eta soziokulturalak zerrendatzen ditu, eta indibidualtasunaren ezaugarri espezifikoen sorrera eta bilakaerarekin lotzen ditu.</p> <p>-Pertsonaren duintasuna balioesten du, izaki autonomoa den heinean, "izaki morala" bihurtuta.</p> <p>-Ikaskideekin komunikatzeko errespetuzko trebetasunak baliatzen ditu.</p> <p>-Pribatutasuna zer den badaki eta onartu egiten du, duintasun pertsonalaren adierazpena den heinean.</p> <p>2. Norbanakoaren nortasunaren bilakaera faseak eta</p>

berdintasuna babestea eta bidegabekeria eta diskriminazio oro arbuizatea, batez ere generoarekin eta hark dakarren indarkeriarekin lotutakoak, bai eta etnia, sinesmenak, desberdintasun pertsonalak eta sozialak, orientazio afektibo-sexuala oinarri dutenak eta beste edozein motetakoak ere.

5. Bizitza demokratikoa, politikan eta gizartean parte hartzea eta beste antolaketa modu batzuetan parte hartzea (lankidetzak, elkarteak, boluntarioak...) zer den jakitea eta aintzat hartzea, erreferentzia gaur egungo EAE eta haren egoera historikoa izanda, herritarrok guztion ondasunak eta gure gizarte-ongizateko sistema mantendu eta hobetzeko ditugun betebeharrak gure gain hartuz, zerbitzu publikoen finantziazioan parte-hartze indibiduala eta kolektiboa, elkartasuna eta birbanaketa aintzat hartuz, zerga-betebehar indibidual eta partikularren bitartez gure gizartea kohesionatzeko elementuak diren heinean, bidezko garapen jasangarriarekin konprometitutako bizi-proiektu bat eraikitzeko bidean.

6. Giza eskubideak urratzea dakarten egoerak identifikatu eta aztertzea, direla indarkeria estrukturalak eragindakoak (gerrak, pobrezia, muturreko desberdintasunak...), dela terrorismoak eragindakoak, genero-indarkeriak eragindakoak, berdinen arteko indarkeriak eragindakoak... Bakea, askatasuna, segurtasuna eta berdintasuna helburu duten ekintzak aintzat hartzea, mundu bidezkoagoa eta solidarioagoa lortzeko bidea dira eta.

7. Teoria etikoen berri izan eta haiek aztertzea, eta jakitea zein diren gaur egungo gizarte-gatazka eta gatazka moral nagusiak, jarrera kritikoa izateko komunikabideen bidez, Internet bidez eta beste gizarte-erakunde batzuen bidez (eskola, esaterako) helarazten diren modelo eta estereotipoekiko.

8. Nork bere diskurtso etikoa eratzeko, hari dagokion irizpide moralarekin, eta etikaren eta moralaren berezko ezaugarriak eta elkarren arteko harremanak aztertzea, bizitzako egoerei inpartzialtasunez eta ikuspegi konstruktiboz heltzeko.

9. Justiziaren eta politikaren artean zer lotura dagoen jakitea, elkarren mendekoak direla aztertzea eta bata besteari informazioa nola ematen dioten jakitea, justizia bizitza demokratikoko funtsezko elementutzat aldarrikatzen duen herritar izan gaitezen sustatzeko.

10. Etika, zuzenbidea eta giza eskubideak lotuta daudela jabetzea, eta balio etikoek zer zeregin duten eta historian zehar zuzenbidean eta giza eskubideetan nola gauzatzen diren aztertzea, gure gizartean balio horiek zein mailatan betetzen diren ikusteko.

11. Etika eta zientzia eta teknologia lotuta daudela ohartzea, zientziaren eta teknologiaren

nerabezaroa etapa bereziak direla ulertzea, eta kide den taldeen ezaugarriak eta haiek kideekiko duten eragina deskribatzea, ohartzeko autonomia pertsonala eta bere jarreraren kontrola ezinbestekoa direla moralki hazten jarraitzeko eta helduen bizitzara igarotzeko.

- Hainbat iturritatik informazioa jaso du nerabe taldeen inguruan, baita talde horien ezaugarrien eta taldekideen jokabidea eratzeko duten eraginaren inguruan, eta jasotako informazioarekin laburpen bat egiteko gai da.

- Nerabearentzat autonomia pertsonala garatzeak eta bere jokabidea askatasunez hautatutako balio etikoei jarraiki kontrolatzeak duen garrantziari buruzko ondorioak ateratzen ditu.

- Nerabe izan arte nortasuna bilakatzeko prozesuari buruzko teoria psikologikoren bat azaltzen du.

- Nerabezaroaren ezaugarriak identifikatzen ditu bere inguruneke kasu jakin batzuetan.

-Nerabezaroan gertatzen diren emakumeen eta gizonen arteko desberdintasunak identifikatzen ditu eta kontzientzia dauka.

3. Heteronomia eta autonomia zer diren jakitea, pertsonaren ikuspegi kantiarraren bidez, zer garrantzi duen ohartzeko eta bizitza moralean aplikatzeko.

- "Pertsona"-kontzeptuaren ikuspegi kantiarra azaltzen du: subjektu autonomoa, bere arau moralak emateko gai dena.

- Heteronomia eta autonomia kontzeptuak behar bezala maneiatzen ditu.

- Moral autonomoa eta heteronomoa bereizten ditu.

- Taldea, bataren eta bestearen adibideak hautatzen ditu.

- Taldean parte hartzen du, autonomiaz eta asertibitatez.

4. Nortasunaren oinarrizko dimentsioak eta ezaugarriak deskribatzea, bai eta ohiturak sortzeko mekanismoa eta haien zeregina ere.

- Nortasuna zertan datzan badaki, eta nortasuna eraikitzean eragina duen faktore genetiko, sozial, kultural eta ingurumenekoak bereizten ditu.

- Gizakiaren autodeterminazio-gaitasuna aintzat hartzen ditu.

- Ohituraz jabetzeko prozesua eta haren funtzionaltasuna azaltzen du.

- Ohiturak eguneroko bizitzan betetzen duen zereginari buruz eztabaidatzen du.

- Jokabide zibikoa eta morala erregulatzeko mekanismoak proposatzen ditu.

- Nortasunak, ohiturak eta morala lotzen ditu.

5. Gizakiak arrazoiz eta askatasunez jarduteak zer- nolako garrantzia duen justifikatzea, funtsezkoa den aldetik "nolakoa izan nahi duen" erabakitzeko eta bere nortasunean sartu nahi dituen balioak aukeratzeko.

- Norbere ekintzekin nortasunaren egitura eratzeko arrazoimenak eta askatasunak duten zeregin garrantzitsua deskribatzen du.

aurrerapenak sortutako egoera gatazkatsuak planteatuz eta kritika eginez, haiei buruzko iritzirik moralak egiteko aukera ematen duten irizpide etikoak proposatzeko

- Zeregin hori bizitza pertsonalaren ardatz nagusietako bat dela hartzen du aintzat.

- Bere nortasunean sartu nahi duten balio etikoen zerrenda egiten du, eta hautaketaren arrazoiak azaltzen ditu.

- Ikaskideekin eztabaidatzen du, egindako hautaketak argudiatuz.

6. Golemanen ekarpenetan oinarrituta aztertzea zer den adimen emozionala, gizakiaren moralak garatzeko oso garrantzitsua dela aintzat hartzea, eta introspektzioa erabiltzeko gai izatea, bere barnean emozioak eta sentimenduak ikusteko, eta horrela, bere trebetasun emozionalak hobetzeko.

- Adimen emozionala eta haren ezaugarri eta gaitasun emozionalak deskribatzen ditu, eta gizakiaren eraikuntza moralean duten garrantzia balioesten.

- Emozioak eta sentimenduak zer diren azaltzen du, baita bizitza moralarekin nola lotzen diren azaltzen ere.

- Zenbait balio etikoren eta bere emozioak kontrolatzeko eta bere burua motibatuzeko gaitasunen (zintotasuna, errespetua, zuhertasuna, inpartzialtasuna, justizia eta jarraitutasuna) garapeneraren artean dagoen lotura ikusten du eta hari buruzko gogoeta egiten du, taldean.

- Bere emozio, sentimendu eta gogo-aldarteei buruz hitz egiten du, bere burua hobeto kontrolatzeko eta bere burua motibatuzeko gauza izateko, bere jokabidearen jabe bihurtuta.

7. Gizakiaren gaitasunak ulertzeko eta balioesteko gai izatea, modu kontzientean eta nahita eragiteko bere identitatearen eraikuntzan, balio etikoei jarraituz.

- Bere identitatea modelatzeko daukan gaitasunaz jabetzen da eta gaitasun hori estimatzen du, balio positiboetan oinarrituta, hala nola justizia, zintotasuna, eskuzabaltasuna, errespetua, elkartasuna eta abar.

Bizi-proiektu bat irudikatzen du, izan nahi duen pertsona-ereduan eta jaso nahi dituen balio etikoetan oinarrituta.

8. Gizakiaren dimentsio sozialaren eta moralaren oinarriak ezagutzeko, gizakiaren eta gizartearen artean zer harreman dialektiko sortzen den jakitea, eta balio etikoak ardatz dituen bizitza soziala izatearen garrantzia aintzat hartzea.

- Gizakia berez soziala izatearen arrazoiak azaltzen du, eta horrek bere bizitza pertsonal eta moralean dituen ondorioak balioesten ditu.

- Arrazoiak ematen ditu pertsonen arteko harremanak gidatzeko balio etiko batzuk ezarri beharra justifikatzeko eta bere ekimen pertsonala erabiltzen du gai horri buruz atera dituen ondorioen aurkezpen grafikoa egiteko, euskarri informatikoak erabiliz.

- Gizarte eta kultura-inguruneak pertsonaren garapen moralean duen eragina deskribatu eta balioesten du, gizarte-eragileek betetzen duten zeregina aztertuz.

- Sozializazio-prozesua, generoari dagokion sozializazioa barne, deskribatzen du, eta bizi den gizartearen jokabidea arautzen duten balio eta arau moralen barneratze indibidualen duen garrantzia balioesten du.

- Taldekideekin elkarlanean, gizarte-eragileek (besteak beste, familia, lagunak, eskola eta komunikabide nagusiak) giza nortasunaren konfigurazioan nola eragiten duten aztertzen du, adibideak emanez, eskema bat eginez eta ondorioak ateraz, euskarri informatikoen laguntzarekin.

9. Bizitza pribatuko eta bizitza publikoko eremuak(lehenengoa etikak arautzen du eta bigarrena, zuzenbideak) bereiztea, norberaren askatasunaren eta askatasun sozialaren mugak zein diren jakiteko.

- Bizitza pribatuaren eta publikoaren eremuak zehazten ditu, baita batean eta bestean giza askatasunak dauzkan mugak ere.

- Gogoeta egiten du eremu pribatuaren eta publikoaren arteko harremanak sortzen duen arazoaren inguruan, eta bien artean balio-gatazka bat izateko aukeraren inguruan.

10. Jarrera asertiboa eta trebetasun sozialak erabiltzea, bere nortasunean bizitza sozial bidezkoagoa izateko beharrezkoak diren balio etikoak txertatzeko.

- Jarrera asertiboa zertan datzan azaltzen du, portaera agresibo eta inhibituarekiko konparazioa eginez.

- Pertsonen arteko harremanetan, pertsonen duintasuna errespetatzea funtsezko printzipio moralala dela onartzen du.

- Gizaki ooren eskubideak errespetatzen ditu.

- Balio etikoek pertsonen arteko bidezko eta errespetuzko harremanak lortzeko duten garrantzia justifikatzen du.

- Pertsona orok bizitza, askatasuna eta segurtasuna arriskuan duten pertsona guztiei laguntza eta sorospena emateko betebeharrak moral eta zibikoak duela nabarmentzen du.

11. Eguneroko bizitzan (eskolan, etxean, lanean, kultura-jardueretan...) emakumeen eskubideak defendatzea eta gizonen dituztenekin parekatzea, emakumeak gutxiesten eta baztertzen dituzten jarrerak arbuiatzea eta genero-indarkeriaren aurkako jarrera aktiboa hartzea.

- Emakume eta gizonen arteko eskubide- berdintasunaren aldeko jarrera argiak adierazten ditu.

- Hainbat eremutan (publizitatea, informazioa, txisteak...) emakumeari buruz ageri diren gizarte- estereotipoak biltzen eta aztertzen ditu.

- Emakumea gutxietsi eta diskriminatzea dakarten estereotipo, aurreiritzi eta rolak baztertzen ditu.

12. Orientazio afektibo-sexual guztiak onartzea eta errespetatzea, pertsonen aukeratzen duten orientazioa gauzatzeko eskubidea defendatzea eguneroko bizitzan (eskolan, etxean, lanean)

kultur-jardueretan, etab.), hura gutxiesten eta baztertzen duten jarrerak arbuiatzea, eta haien aurka gauzatzen den indarkeriarekiko aurkako jarrera aktiboa izatea.

- Emakume eta gizonen arteko eskubide- berdintasunaren aldeko jarrera argiak adierazten ditu, haien orientazio afektibo-sexuala edozein izanik ere.

- Hainbat eremutan (publizitatea, informazioa, txisteak...) kolektibo horri lotutako gizarte-

estereotipoak eta haren aurkako jokabide agresibo eta

biolentoak bildu eta aztertzen ditu.

13. Jarreraren eta hautuen arrazoiak ematea pertsonen arteko harremanetan, egoki komunikatzea, errespetuz, eta elkarrizketa eta bitartekotza erabiltzea gatazka-egoeretan.

- Bere jokabidea eragingo luketen arrazoiak azaltzen ditu, ikaskideen arteko gatazka interpersonalei buruzko kasuak aztertuz.
- Sentimendu eta iritziak errespetuz komunikatzen ditu.

EDUKIEN SEKUENTZIA [denbora-tarteka, unitate didaktikoak, proiektuka, ikaskuntza-nukleoka edo beste moduren batera antolatuta...].

SECUENCIACIÓN DE CONTENIDOS [organización en períodos, unidades didácticas, proyectos, núcleos de aprendizaje...].

1.Ebaluazioa (10 saio)

*BERTUTEA ETA NORTASUNA

*EMOZIOEN KONTROLA

- Egoera gatazkatsuetan elkarrizketa baliatzea, eta, beharrezkoa bada, bitartekotza.
- Bertuteari buruzko interpretazio historiko batzuk. Bertutearen eta nortasunaren arteko harremanak.
- Arrazoimenaren eta askatasunaren erabilera estimatzea.

Filmak, debateak, web orrialdeak, dokumentalak

2. Ebaluazioa (10 saio)

*PERTSONAREN DUINTASUNA

- Zer esan nahi du pertsona izateak?
- Proposamen eta judizioak emateko argudioak erabiltzea
- Ba al du tokirik moral autonomo batek eragin handiko gizarte batean?

Filmak, debateak, web orrialdeak, dokumentalak

3. Ebaluazioa EGOKITZAPENA (10 saio)

Salbuespen egoera dela eta, ebaluazioaren gutxieneko edukiak moldatu ditugu. Izan ere, online emandako klaseek behartzen gaituzte eduki horiek beste era -eraginkor- batean prestatzen eta eskaintzen.

Helburuei dagokionez, berdin jarraitzen dute, ñabardura txiki batzuekin, egungo egoerari aurre egiteko. Beraz, ia ez dira ikasturtearen helburu nagusiak aldatu.

Ikasturte amaiera arte, jarraituko dugu gure 3. ebaluazioaren gai nagusia lantzen: “Enpatia, elkar ulertzea, errespetua eta berdintasuna”, eta horrekin batera, saiatuko gara ikaslea bideratzen bere garapen pertsonalean.

• Ikasturtea bukatu arte, 3. ebaluazioa online irakatsiko da. Hemendik aurrera, gainditu duten ikasleek (hau da, 1. eta 2. ebaluazioa gaindituta) jarraituko dute 3. ebaluazioaren edukiak jasotzen.

• Udako txostena eta iraileko erreposoa 3. ebaluazio hau sendotzeko izango da. Nahiz eta Balio Etikoak ikasgaia jarria ez izan, esan daiteke funtsezko helburuak ikasturtearen hasieratik ematen direla; izan ere, behin eta berriz egiten dira erreferentzia gizartean elkar bizitzeko oinarri.

EDUKIEN SEKUENTZIA/secuenciación de contenidos

*ENPATIA : BESTEAREN LEKUAN JARTZEA

- Elkar ulertzea, errespetua eta berdintasuna pertsonen arteko harremanetan
- Nortasuna. Bizi-proiektu pertsonala.

Filmak, debateak, web orrialdeak, dokumentalak.

UDAKO TXOSTENA ETA IRAILA/dossier de verano y septiembre

Oraindik zehaztu gabeko irakurketa liburu bat irakurriko eta landuko da. Era horretan, galderak, laburpenak, hausnarketak eta herritartasuna bultzatzeko hainbat jarduera programatuko dira.

3. ebaluazioan, irakaslearen iritziz, nahiko egin ez duen ikaslea izango da jarduera horren hartzailea. Gure balorazioa Udako Txostenari buruz hau da: Ikasgaia, nahiz eta online izan, ondo jorratuta dago, zeren programazio arruntean agertzen diren edukiak lantzen ari dira.

Irailean, beharrezkoa baldin bada, ikasturte berriaren hasieran 1. ebaluazioaren hasiera sarrera giza erabiliko da, eta hor aurreko ikasturtearen amaieran makal geratu diren edukiak landuko dira.

METODOLOGIA / EGOKITZAPENA

METODOLOGÍA/adaptación

BALIABIDE DIDAKTIKOAK

Gure tresna orokorra “Classroom” da, eta hortik egiten ditugu eguneroko lana. Era berean, bideoak, txostenak, irudiak eta beste baliabide digitalak igotzen eta partekatzen ditugu. Ikasleekin komunikatzeko Classroom-ek daukan *chat*-a erabiltzen dugu eta, klaseorduan azalpena emateko eta zalantzak argitzeko. Horrez gain, gmail-a ere arremanetan jartzeko oso baliagarria suertatzen da.

Bestalde, Udako lana Classroometik bidaliko da, eta hor agertuko dira egin behar diren jarraibide eta azalpen guztiak.

Jakinaren gainean gaude, data honetarako ikasle guztiak daukatela nahiko baliabide digitalak lanean aritzeko. Hemendik aurrera, ikasle batekin, zerbait gertatuko balitz, ahalik eta arinen konpontzen saiatuko ginateke.

BESTE BALIABIDE BATZUK/OTROS RECURSOS

- Testu liburuak: “Balio Etikoak” (1.DBH) Vicenc Vives
- Filmak
- Web orrialdeak
- Dokumentalak
- Albisteak
- Liburu zatiak

OHARRAK / *OBSERVACIONES*

Salbuespeneko egoera honetan, 1go eta 2.ebaluazioko helburu eta edukiak hartuko dira kontuan ikasturtea gainditzeko. Berreskurapen sistamarako 1. eta 2. ebaluazioan izandako helburuak eta edukiak kontuan izango dira. Eta hori bermatzeko, tarte horretan egindako lan batzuk berriro egin edo hobetuko dituzte:

Emozioen kontrola garatzeko jarduerak

Bertuteak eta nortasuna garatzeko ariketak

Arrazoimena lantzeko eta askatasuna estimatzeko lanak.

Duintasuna zer den ikastea jarduera batzuen bitartez.

Ikasturteko Programazioan adierazten den legez, Ohiko deialdian gainditzen ez badute, Ezohikoan izango dute gainditzeko aukera.

EBALUAZIO-TRESNAK EGOKITZAPENA	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK EGOKITZAPENA
<ul style="list-style-type: none"> • Klasean konektatzea • Parte hartzea eta ikasgaiarekiko interesa azaltzea • Bakarkako lanak, gogoetak eta galdetegiak • Classroomen bidalitako lanen kontrola. 	<p>Ikasturtea gainditzeko 1. eta 2. ebaluazioak erabakigarriak izango dira. Baldintza nahikoa, hain zuzen ere.</p> <p>Esanak esan, kontuan izan behar dugu 3. ebaluazioan egindako lanaren arabera nota globala jaitsi, igo edo berdin jarraitu dezake.</p> <p>Berreskurapenak gainditzen duten ikasleek, gehienez, 6 bat izango dute kalifikazioetan.</p> <p>Hauek izango dira konfinamendutik aurrera izango diren kalifikazio-irizpideak:</p> <p>JARDUERAK IRAKURRI, IKUSI ETA LANDU ONDORENGO LANAK: %60</p> <p>IKASGAIAREKIKO JARRERA: %30</p> <p style="padding-left: 40px;">Konektatuta egotea: %10 Egunero lanak egitea: %10 Parte hartzea: %10</p> <p>LANAK GARAIZ ENTREGATZEA: %10</p>

PENDIENTEAK / EGOKITZAPENA

Ikuskaritzaren informazioaren zain gauden bitartean, momentuz, ezin izango dugu modu presentzian azterketarik egin. Beti bezala, landu dituzten txostenen inguruko froga bat izango da.

Bestalde, zentzura bueltatzeko aukerarik ez badago, froga era digitalean egingo da, txostenetako edukiak, hau da, aurreko ikasturteko edukiak, bereganatu diren edo ez ziurtatu ahal izateko.

Froga hauek formatu ezberdinetan egin ahalko dira:

AURREZ-AURREKO BIDEO DEIA: Landutako ariketen galdera/azalpenen bidez. Ikaslearen ahozko adierazpena baloratzeko.

IKASGELA: Gai jakin baten idatzizko testuen bidez, ikaslearen idatzizko adierazpena baloratzeko.

GOOGLE INPRIMAKIAK: Aurreko ikasturteko edukiei buruzko ariketak. Ikaslearen oinarrizko edukien lorpena baloratu ahal izateko.

OHARRAK / OBSERVACIONES